

สำนักงาน กปร. กับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง

1

โดย หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์
รองเลขาธิการ กปร.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

หัวข้อที่น่าสนใจ

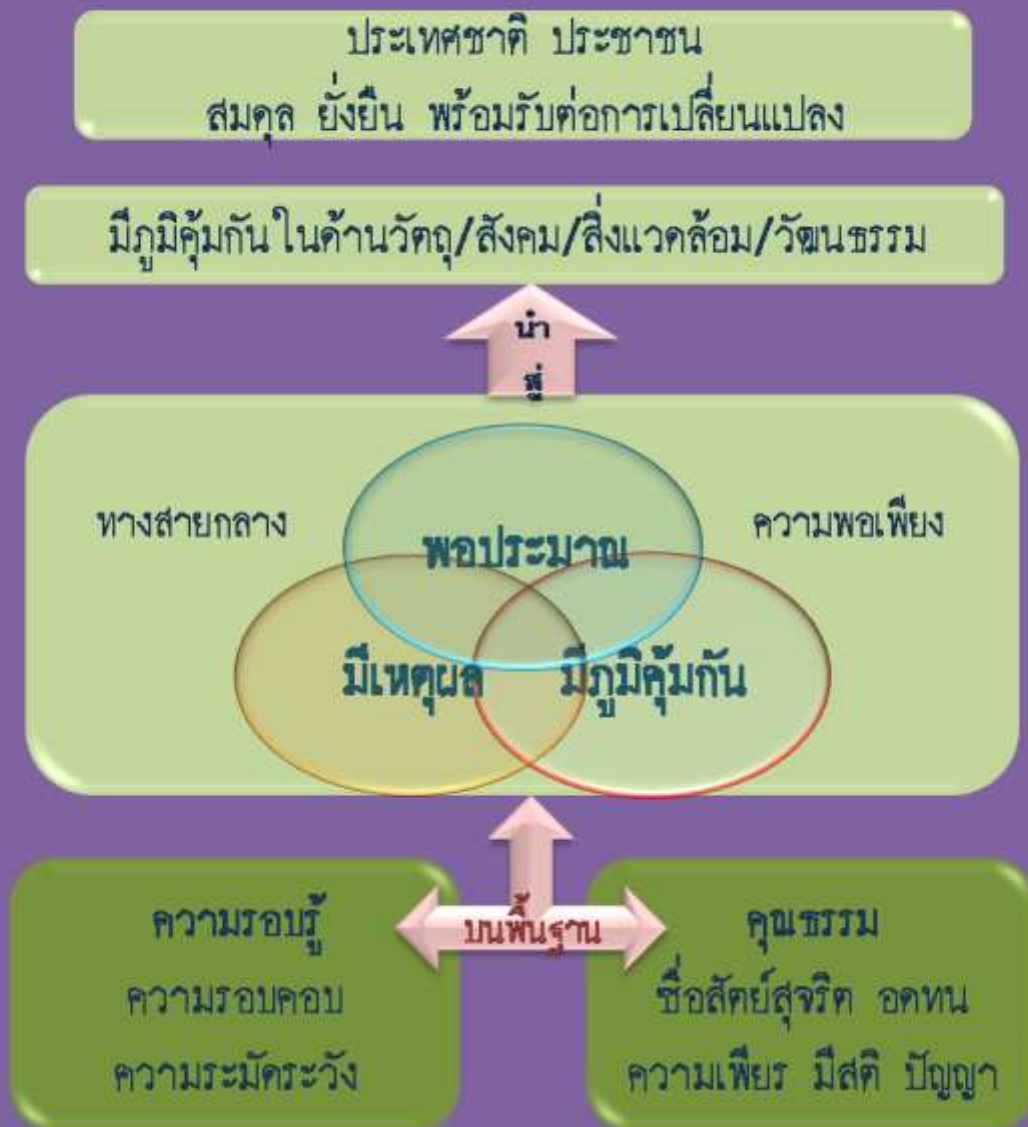
2

- ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่
- แนวทาง/นวัตกรรมในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงาน กปร.
- การบูรณาการกับหน่วยงานภาคเครือข่าย

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ครอบครัว ชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง **ความพอประมาณ ความมีเหตุผล** รวมถึงความจำเป็นที่จะต้อง**มีระบบภูมิคุ้มกัน**ในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัย**ความรู้ ความรอบคอบ**และความระมัดระวังยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานทางจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกใน**คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต**และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ มีปัญญาและความรอบคอบ **เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม**จากโลกภายนอกเป็นอย่างดี

ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง
ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“...เศรษฐกิจพอเพียงนี้ เราคิดแบบชาวบ้าน ไม่มีอะไรที่ฝรั่งเขาเรียกว่า Sophisticate มันธรรมดา ทำอะไรแบบธรรมดา ก็ดูไม่มีประโยชน์ใหญ่โตมหฬาร แปลว่าถ้าทำแบบไม่ Sophisticate ชาวบ้านก็ทำเองได้ ชาวบ้านค้นพบการทำเศรษฐกิจพอเพียงด้วยตนเองก็ดีใจที่เป็นอย่างนั้น ผู้เชี่ยวชาญผู้ที่มีความรู้จะไปดูว่าชาวบ้านเขาค้นพบอะไรในเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อได้ค้นหาว่าเขาได้จริงๆ หรือไม่จริง ถ้าได้จริงๆ ก็จะได้ติดต่อในผลงานที่ชาวบ้านได้ ซึ่งจะทำให้สามารถ ทำให้เศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์มากขึ้น จนกระทั่งช่วยชีวิตชาวบ้านให้มีความก้าวหน้าจริงๆ จังๆ...”

พระราชดำรัส เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2554

พระราชทานแก่คณะผู้บริหารสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร องค์การมหาชน

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เป้าหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6

เพื่อสร้างความเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงใน 4 ด้าน ได้แก่

ด้านวัตถุ : ทรัพย์สินรายได้ เงินออม หนี้สิน ที่มีเพิ่มและลด

ด้านสังคม : การศึกษา / ศิลธรรม / สาธารณสุข

ด้านสิ่งแวดล้อม : ภาวะโลกร้อน

ด้านวัฒนธรรม : ภาษาไทย วิถีไทย ค่านิยมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น

ทฤษฎีใหม่

7

ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่หนึ่ง

- (๑) ถ้าพูดอย่างสรุปที่สุด เป็นวิธีปฏิบัติของเกษตรกรที่เป็นเจ้าของที่ดินจำนวนน้อย แปลงเล็ก (ประมาณ ๑๕ ไร่)
- (๒) หลักสำคัญ : ให้เกษตรกรมีความพอเพียง โดยเลี้ยงตัวได้ (Self sufficiency) ในระดับชีวิตที่ประหยัดก่อน ทั้งนี้ต้องมีความสามัคคีในท้องถิ่น
- (๓) มีการผลิตข้าวบริโภคพอเพียงประจำปี โดยถือว่าครอบครัวหนึ่งทำนา ๕ ไร่ จะมีข้าวพอกินตลอดปี ข้อนี้เป็นหลักสำคัญของทฤษฎีนี้
- (๔) เพื่อการนี้ จะต้องใช้หลักว่า ต้องมีน้ำ ๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ ฉะนั้น ๕ ไร่ ต้องมี ๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร แต่แปลง (๑๕ ไร่) ทำนา ๕ ไร่ ทำพืชไร่หรือไม้ผล ฯลฯ ๕ ไร่ (= ๑๐ ไร่) จะต้องมีน้ำ ๑๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี จึงได้สูตรคร่าวๆ ว่า แต่ละแปลงประกอบด้วย นา ๕ ไร่ และพืชไร่และสวน ๕ ไร่ สระน้ำ ๓ ไร่ ลึก ๔ เมตร จุประมาณ ๑๙,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร (๑๙,๒๐๐) ที่อยู่อาศัยและอื่นๆ ๒ ไร่ รวมทั้งหมด ๑๕ ไร่

ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่หนึ่ง (ต่อ)

- (๕) อุปสรรคที่สำคัญที่สุดคือ : อ่างเก็บน้ำ หรือสระ ที่ได้รับน้ำให้เต็มเพียงปีละหนึ่งครั้ง จะมีการระเหยวันละ ๑ เซนติเมตร โดยเฉลี่ยในวันที่ฝนไม่ตก หมายความว่า ในปีหนึ่งถ้านับว่าแห้ง ๓๐๐ วัน ระดับน้ำของสระจะลดลง ๓ เมตร (ในกรณีนี้ ๓/๔ ของ ๑๙,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร น้ำที่ใช้ได้จะเหลือ ๔,๗๕๐ ลูกบาศก์เมตร) จึงจะต้องมีการเติมน้ำให้เพียงพอ
- (๖) มีความจำเป็นที่จะมีแหล่งน้ำเพิ่มเติม สำหรับโครงการวัดมงคลชัยพัฒนาได้สร้างอ่างเก็บน้ำจุ ๘๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร สำหรับเลี้ยง ๓,๐๐๐ ไร่
- (๗) ลำพังอ่างเก็บน้ำจุ ๘๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร จะเลี้ยงได้ ๘๐๐ ไร่ (โครงการวัดมงคล มีพื้นที่ ๓,๐๐๐ ไร่ แบ่งเป็น ๒๐๐ แปลง) อ่างนี้เลี้ยงได้ ๔ ไร่ต่อแปลง ลำพังสระในแปลงเลี้ยงได้ ๔.๗๕ ไร่ จึงเห็นได้ว่า หมิ่นเหม่มาก (๔.๗๕ ไร่ + ๔.๐๐ ไร่ = ๘.๗๕ ไร่)
- ถ้าคำนึงว่า ๘.๗๕ ไร่นั้น จะทำเกษตรกรรมอย่างสมบูรณ์ได้อีก ๖.๒๕ ไร่ จะต้องอาศัยเทวดาเลี้ยง แต่ถ้าคำนึงว่า ในระยะที่ไม่มีมีความจำเป็นที่จะใช้น้ำ หรือมีฝนตก น้ำฝนที่ตกมาจะเก็บไว้ได้ในอ่างและในสระ สำรองไว้สำหรับเมื่อต้องการ อ่างและสระจะทำหน้าที่เฉลี่ยน้ำฝน (regulator) จึงเข้าใจว่าในระบบนี้น้ำจะพอ

ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่หนึ่ง (ต่อ)

10

(๘) ปัญหาใหญ่อีกข้อหนึ่ง คือราคาการลงทุนค่อนข้างสูง เกษตรกรจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากภายนอก (ทางราชการ ทางมูลนิธิ และ ทางเอกชน) แต่ค่าดำเนินการไม่สิ้นเปลืองสำหรับเกษตรกร

ทฤษฎีใหม่

มูลนิธิชัยพัฒนา

วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๗

ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่สอง

เมื่อตั้งศูนย์บริการที่วัดมงคลชัยพัฒนา และแปลงตัวอย่างที่ “ทางติสโก้” สำเร็จแล้ว เกษตรกรก็เริ่มเข้าใจวิธีการ จึงขอให้ดำเนินการในที่ดินของตน เมื่อได้ผลก็ต้องเริ่มขั้นที่สอง คือ ให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปกลุ่ม หรือสหกรณ์ ร่วมแรงใน

(๑) การผลิต (พันธุ์พืช เตรียมดิน ชลประทาน ฯลฯ)

(๒) การตลาด (ลานตากข้าว ยุ้ง เครื่องสีข้าว การจำหน่ายผลผลิต)

(๓) การเป็นอยู่ (กะปิ น้ำปลา อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ)

(๔) สวัสดิการ (สาธารณสุข เงินกู้)

(๕) การศึกษา (โรงเรียน ทุนการศึกษา)

(๖) สังคมและศาสนา

ด้วยความร่วมมือของหน่วยราชการ มูลนิธิ และเอกชน

ทฤษฎีใหม่

มูลนิธิชัยพัฒนา

ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่สาม

ติดต่อร่วมมือกับแหล่งเงิน (ธนาคาร) และกับแหล่งพลังงาน (บริษัทน้ำมัน) ตั้งและบริหารโรงสี (๒) ตั้งและบริหารร้านสหกรณ์ (๑,๓) ช่วยการลงทุน (๑,๒) ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต (๔,๕,๖)

ทั้งนี้ ทั้งฝ่ายเกษตรกร และฝ่ายธนาคารกับบริษัท จะได้รับประโยชน์

: เกษตรกรขายข้าวในราคาสูง (ไม่ถูกกดราคา)

ธนาคารกับบริษัทซื้อข้าวบริโภคในราคาต่ำ

(ซื้อข้าวเปลือกตรงจากเกษตรกรและมาสีเอง) : (๒)

: เกษตรกรซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคในราคาต่ำ

(เป็นร้านสหกรณ์ ราคาขายส่ง) : (๑,๓)

: ธนาคารกับบริษัทจะสามารถกระจายบุคลากร

ทฤษฎีใหม่

มูลนิธิชัยพัฒนา

วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

- ค้นหาและพัฒนาตัวอย่างความสำเร็จ
 - สนับสนุนการศึกษาวิจัย
 - จัดเวทีสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - จัดการทำศนศึกษาดูงาน
- ถอดองค์ความรู้ของตัวอย่างความสำเร็จฯ
 - เผยแพร่ประชาสัมพันธ์

การค้นหาและพัฒนาตัวอย่างความสำเร็จ

14

ประกวด ครั้งที่ 1 ในปี 2550

- มี 2 ประเภท 5 ด้าน
 1. ประเภทบุคคล
 - 1.1 ด้านประชาชนทั่วไป
 - 1.2 ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่
 2. ประเภทธุรกิจ
 - 2.1 ด้านธุรกิจขนาดใหญ่
 - 2.2 ด้านธุรกิจขนาดกลาง
 - 2.3 ด้านธุรกิจขนาดย่อม

ประกวด ครั้งที่ 2 ในปี 2552

- มี 10 ประเภท
 1. ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลและกันดาร
 2. ประชาชนทั่วไป
 3. ชุมชน
 4. เกษตรกรทฤษฎีใหม่
 5. กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่
 6. หน่วยงาน/องค์กรภาครัฐ ในส่วนกลาง
 7. หน่วยงาน/องค์กรภาครัฐ ในส่วนภูมิภาค
 8. ธุรกิจขนาดใหญ่
 9. ธุรกิจขนาดกลาง
 10. ธุรกิจขนาดย่อม

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง

15

ประชาชน/เกษตร

166 ผลงาน

- จ.พังงา (สมพงษ์ พรผล — สวน ยางพารา)
- จ.อยุธยา (บำรุง คำอยู่ — ข้าวนาโยน)

กลุ่ม / ชุมชน

89 ผลงาน

- จ.พะเยา (บ้านดอกบัว — จักสานแข่ง)
- จ.นครพนม (บ้านท่าเรือ — อนุรักษ์ วัฒนธรรมท้องถิ่น)

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง

16

ภาครัฐ

71 ผลงาน

- ธ.ก.ส. / กรมราชทัณฑ์
- เทศบาลปลายพระยา จ.กระบี่ / รพ.หนองม่วงไข่ จ.แพร่

ภาคธุรกิจ

64 ผลงาน

- SCG / บางจาก
- บาทรูม ดีไซน์ / พรทิพย์ (ภูเก็ต)

ศูนย์เรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

17

ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- เผยแพร่และขยายผลองค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง ทั้งหลักการ แนวคิด และเน้นการปฏิบัติจริง
- เป็นแหล่งศึกษา ดูงาน เรียนรู้ อบรมด้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะการพึ่งพาตนเองด้วยการทำเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่

ศูนย์เรียนรู้ ตามแนวพระราชดำริ

- เกิดจากการขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ไปสู่เกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ
- เป็นผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการนำองค์ความรู้ของศูนย์ศึกษาฯ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
- ปัจจุบันมี 120 แห่ง

ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง

- คัดเลือกผู้ที่ได้รับรางวัลจากการประกวดฯเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 2 ครั้ง ในทุกประเภทการประกวด
- กำหนดเป้าหมาย 6 แห่ง/ปี
- ตั้งแต่ปี 2553 – 2556 จัดตั้งได้ 26 แห่ง

สนับสนุนการศึกษาวิจัย

18

จัดเวทีสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

19

การทัศนศึกษาดูงาน

20

ปี 2553-2555 มีผู้ศึกษาดูงานศูนย์วิจัยน้ำ
เศรษฐกิจพอเพียงสำนักงาน กปร. 20 แห่ง
จำนวน 15,000 ราย

ในปี 2555 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอัน
เนื่องมาจากพระราชดำริ 6 แห่ง มีผู้เข้า
ศึกษาดูงาน 113,359 ราย

ถอดองค์ความรู้ตัวอย่างความสำเร็จ

21

เผยแพร่ประชาสัมพันธ์

22

การบูรณาการกับภาคีเครือข่าย

23

เพื่อสร้างพลังในการขับเคลื่อนและ
เกิดผลการดำเนินงานที่หลากหลาย
อย่างเป็นรูปธรรม

1. กรมการปกครอง

- โครงการ 84 ศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระดับอำเภอต้นแบบ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ความร่วมมือ

- ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเมื่อวันที่ 25 มี.ค.2554
- ให้ความร่วมมือด้านวิชาการ ข้อมูล และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
- ประสานงานร่วมกันเพื่อกำหนดรายละเอียดขั้นตอนขับเคลื่อนโครงการ
- มีคำสั่งแต่งตั้ง ผู้แทนสำนักงาน กปร. เป็นคณะทำงานสนับสนุน การพัฒนาหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ กระทรวง มหาดไทย

การดำเนินงาน

- ขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สูงระดับอำเภอจำนวน 84 แห่งทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ โดยสำนักงาน กปร. สนับสนุนการถ่ายทอด องค์ความรู้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง 6 แห่ง ขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับอำเภอต้นแบบ ให้เป็นแกนกลางในการถ่ายทอดสู่ประชาชน

กลุ่มเป้าหมาย

- ศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับอำเภอ จำนวน 84 แห่งทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ

ผลลัพธ์

- เกิดภาคีเครือข่ายและบูรณาการความร่วมมือการขับเคลื่อนโครงการเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ได้เผยแพร่แนวพระราชดำริ หลักการทรงงานและการช่วยเหลือราษฎรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้ประชาชน รับทราบและเข้าใจอย่างถูกต้อง

2. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- คณะกรรมการอำนวยการส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

ความร่วมมือ

- คำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ 167/2555 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2555
 - ผส.ศช. เป็นผู้แทน กปร. เป็นกรรมการ
 - ผอ.พพ. เป็นผู้แทนสำรอง
- ร่วมกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์การส่งเสริมสนับสนุนบทบาทของ อปท. ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

การดำเนินงาน

- ส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ไปสู่เป้าหมายของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มเป้าหมาย

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)/ชุมชนท้องถิ่น/ประชาชน

ผลลัพธ์

- มีการนำนโยบาย แนวทางการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาสู่การปฏิบัติในทุกภาคส่วนของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหมู่บ้าน/ชุมชนมากขึ้น

3. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- โครงการขับเคลื่อนการบริหารการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ความร่วมมือ

- รปร. จ. เป็นผู้แทนร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการขับเคลื่อนการบริหารการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (คำสั่ง กษ. ที่ 235/2553 วันที่ 24 พ.ค. 2553)
- นายสมบูรณ์ วงศ์กาดเป็นผู้แทนสำรอง

การดำเนินงาน

- จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2557-2561
- ผลักดันและกระตุ้นให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

กลุ่มเป้าหมาย

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- เกษตรกร
- ประชาชน

ผลลัพธ์

- การบริหารด้านการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกิดประสิทธิผล มุ่งผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ และเกิดประโยชน์สุขต่อเกษตรกรและประชาชน

4. กระทรวง อุตสาหกรรม

- การจัดทำมาตรฐานแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงภาค อุตสาหกรรม (มอก.9999:2555) ฉบับที่ 1

ความร่วมมือ

รปร.ม.ล.จ. และ ผส.ศช. เป็น คณะกรรมการวิชาการคณะที่ 1045 มาตรฐานแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การดำเนินงาน

กำหนดมาตรฐานแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคอุตสาหกรรม (ไม่มีค่าใช้จ่ายและไม่มีผลบังคับใช้)

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ประกอบการ/อุตสาหกรรม

ผลลัพธ์

- มีมาตรฐานแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งอยู่ระหว่างการประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา
- ทำให้ภาคธุรกิจเอกชนมีแนวทางในการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. สำนักงานปลัด
สำนักนายกรัฐมนตรี
(สปน.)

- คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความร่วมมือ

- คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 297/2555 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2555
 - ลปร. เป็นกรรมการ
 - ผอ.พพ. เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

การดำเนินงาน

- ศึกษาและกำหนดรูปแบบ วัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินการ และการบริหารจัดการงบประมาณโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนที่มีอยู่แต่เดิม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชน
- ชุมชน

ผลลัพธ์

- ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้
- ยกระดับชุมชนที่มีอยู่เดิม ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

6. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

ความร่วมมือ

การดำเนินงาน

กลุ่มเป้าหมาย

ผลลัพธ์

- คณะกรรมการบริหารโครงการประกวดนวัตกรรมชาวบ้านด้านการเกษตร (Thailand Folk Innovation Award in Agriculture)

- ลปร. เป็นกรรมการ (คำสั่งสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ที่ 172/2555 ลงวันที่ 12 ก.ย. 2555)
- ประสานรายชื่อปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมเป็นกรรมการ

- เป็นการประกวดนวัตกรรมชาวบ้านด้านการเกษตร ครั้งที่ 1 จะเริ่มดำเนินการในปี 2555
- โครงการนี้เป็นการรวบรวมองค์ความรู้เชิงปฏิบัติที่ดีในด้านการการเกษตร รวมทั้งต้นแบบและรูปแบบที่พัฒนาโดยเกษตรกรที่พิสุจน์แล้วในภาคสนามที่สามารถนำไปขยายผลสู่การปฏิบัติในวงกว้าง
- เน้นความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในการเป็นพี่เลี้ยงดูแลและติดตามการปฏิบัติงานในช่วงการเพาะปลูก

- กลุ่มเกษตรกร
- ชุมชน
- มหาวิทยาลัยในท้องถิ่น

- ความรู้เชิงปฏิบัติที่ดีในด้านการเกษตร รวมทั้งต้นแบบและรูปแบบที่พัฒนาโดยเกษตรกรที่สามารถนำไปขยายผลได้
- เกษตรกรเกิดความตื่นตัวในการยกระดับการผลิตและการจัดการทรัพยากรชุมชน
- เกิดเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆ เพื่อพัฒนาภาคเกษตรกรรม

7. บมจ.ธนาคาร กรุงเทพ

- ปลุกต้นกล้าความดีตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความร่วมมือ

- ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเมื่อ 8 ส.ค. 2554
- สนับสนุนและให้คำแนะนำการดำเนินงานโครงการฯ

การดำเนินงาน

- พัฒนานักเรียน ครู และชุมชน ในโรงเรียนตามโครงการกรุงเทพสานฝัน โรงเรียนดีใกล้บ้าน จำนวน 94 โรงเรียนให้มีจิตสำนึกน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้พัฒนาตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน โดยชู 3 หลัก ปลูกธรรมจิต ปลูกหลักชีวิต และปลูกธรรมชาติ

กลุ่มเป้าหมาย

- โรงเรียนตามโครงการกรุงเทพสานฝัน โรงเรียนดีใกล้บ้าน จำนวน 94 ในสังกัด สพฐ.

ผลลัพธ์

- พัฒนาศักยภาพและความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับนักเรียน ครู และชุมชน

8. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

- จัดทำมาตรฐานและระบบฐานข้อมูลศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ธ.ก.ส.

ความร่วมมือ

- ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เมื่อวันที่ 21 ธ.ค. 2555
- มีคำสั่งแต่งตั้ง รปร.จ. เป็นประธานคณะกรรมการ และ ผส.ศช. เป็นเลขานุการและคณะกรรมการ

การดำเนินงาน

- จัดทำตัวชี้วัดมาตรฐานศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ธ.ก.ส.
- บริหารจัดการองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ และจัดระบบฐานข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

- ศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ธ.ก.ส. 84 แห่ง

ผลลัพธ์

- มีมาตรฐานตัวชี้วัดศูนย์เรียนรู้ฯ ธ.ก.ส
- มีแม่แบบศูนย์เรียนรู้ขยายผล
- มีระบบฐานข้อมูลกลางที่ กปร. ธ.ก.ส. และชุมชนสามารถเข้ามาเรียนรู้ได้

9. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

- โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดแห่งความยั่งยืนขององค์กรธุรกิจเพื่อจัดทำมาตรฐานองค์กรธุรกิจตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นที่ 2

ความร่วมมือ

- สำนักงาน กปร. สนับสนุนงบประมาณ

การดำเนินงาน

- ดร.สุขสรรค์ กันตะบุตร เป็นผู้ประสานงานโครงการ จัดทำ :
 - 1) สร้างตัวชี้วัดมาตรฐาน
 - 2) ถอดองค์ความรู้องค์กรธุรกิจ
 - 3) จัดทำคู่มือมาตรฐานธุรกิจ
 - 4) สร้างผู้ประเมินในการให้คำแนะนำธุรกิจ

กลุ่มเป้าหมาย

- ผู้ประกอบการธุรกิจที่มาจากผู้ได้รับรางวัลเศรษฐกิจพอเพียง

ผลลัพธ์

- ได้ตัวชี้วัดมาตรฐานเศรษฐกิจพอเพียง ภาคธุรกิจ
- ได้ผู้ประเมินองค์กรธุรกิจที่มีความเข้าใจในมาตรฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคธุรกิจ

10. มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาลัยการจัดการ

- โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดแห่งความยั่งยืนขององค์กรธุรกิจเพื่อจัดทำมาตรฐานองค์กรธุรกิจตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นที่ 2

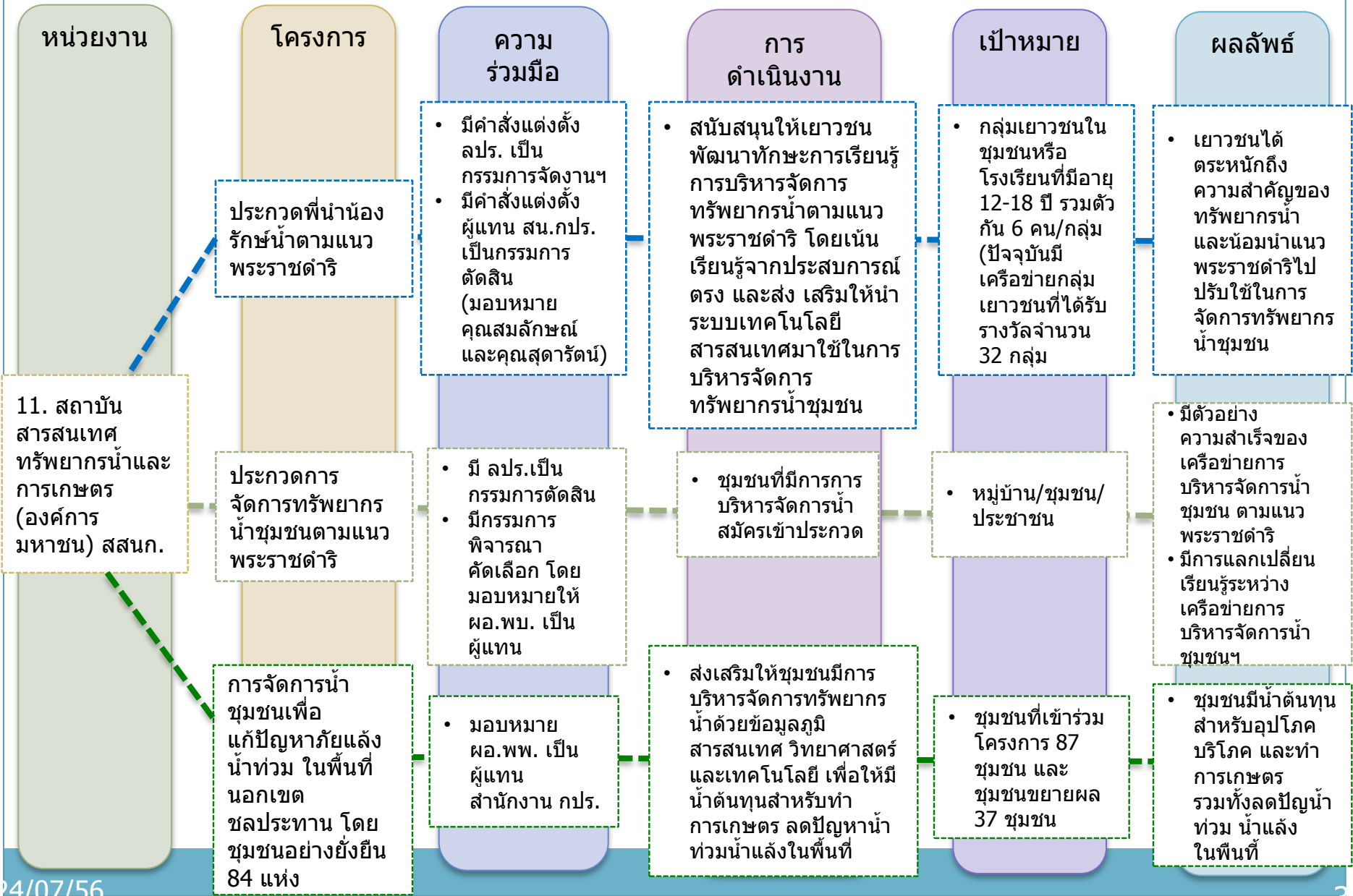
- ประสาน สกว. ให้เป็นผู้บริหารจัดการโครงการวิจัย
- สนับสนุนการวิจัย โดยใช้งบประมาณปี 2555

- ดร.สุขสรรค์ กันตะบุตร เป็นหัวหน้าโครงการ เพื่อปรับตัวชี้วัดและกระบวนการในการประเมินที่ได้จากการศึกษาระยะแรกให้มีความเหมาะสมมากขึ้น และเพื่อพัฒนาหลักสูตรในการพัฒนาผู้ประเมินฯ รวมทั้ง พัฒนาผู้ประเมินที่มีศักยภาพในการประเมินและให้คำแนะนำแก่องค์กรธุรกิจในการก้าวสู่การได้รับมาตรฐานธุรกิจเศรษฐกิจพอเพียงในชั้นที่สูงขึ้น

- องค์กรธุรกิจ/ผู้ประเมินองค์กรธุรกิจ

1. สำนักงาน กปร. มีตัวชี้วัดและกระบวนการมาตรฐานที่ชัดเจนมากขึ้นในการนำไปใช้สำหรับการประกวดผลงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงครั้งต่อไป
2. มีแบบทดสอบในการประเมินตนเองขององค์กรธุรกิจ
3. มีคู่มือในการประเมินองค์กรธุรกิจตามมาตรฐานธุรกิจเศรษฐกิจพอเพียง
4. ได้สื่อวีดิทัศน์การศึกษาองค์กรธุรกิจตามมาตรฐานเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อใช้เผยแพร่และถอดองค์ความรู้ต่อไป
5. ได้ผู้ประเมินองค์กรธุรกิจที่มีศักยภาพ เพื่อพัฒนาองค์กรธุรกิจไปสู่การได้รับมาตรฐานธุรกิจเศรษฐกิจพอเพียงในชั้นที่สูงขึ้นให้กับสำนักงาน กปร.
6. นักธุรกิจมีความรู้มากขึ้นในการประเมินตามมาตรฐานธุรกิจเศรษฐกิจพอเพียง

องค์การมหาชน

12. หอการค้าไทย

- คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง

ความร่วมมือ

- มี ผส.ศช.เป็นกรรมการ โดยมอบหมาย ผอ.พพ. เป็นผู้แทน

การดำเนินงาน

- ร่วมประชุมวางแผนการขยายผลเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ
- การจัดสัมมนาวิชาการเศรษฐกิจพอเพียงภาคธุรกิจ

กลุ่มเป้าหมาย

- สมาชิกหอการค้าจังหวัด

ผลลัพธ์

- การขยายผลเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SME ทั่วประเทศ

13. อินทัช (บมจ. ชิน คอร์ปอเรชั่น)

• โครงการแคมป์สนุกคิดกับอินทัช "เยาวชนพอดี้ โรงเรียนพอเพียง"

ความร่วมมือ

- จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ MOU เมื่อ 2 ก.พ. 55 (4 หน่วย = ชิน คอร์ปอเรชั่น + สน.กปร.+ สศช.+ สพฐ.)
- สนับสนุนการดำเนินงานโครงการ และให้คำแนะนำ คำปรึกษา ความรู้
- ร่วมประชุมและเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ

การดำเนินงาน

- สนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนที่ดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ
- จัดตั้งศูนย์เรียนรู้
- ส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้ ฝึกให้รู้จักคิด ใช้จินตนาการอย่างสร้างสรรค์ เสริมสร้างการมีจิตสาธารณะในการนำความรู้ที่ได้รับไปทำประโยชน์คืนกลับสู่สังคม การเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ ก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีของเยาวชนจากจังหวัดต่างๆ อันก่อให้เกิดเป็นเครือข่ายเยาวชนที่แข็งแกร่งมีการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตั้งแต่ปี 2551 แคมป์สนุกคิดกับอินทัชได้น้อมนำแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการทรงงานมาประยุกต์ใช้กับกิจกรรมของโครงการตามแนวคิด "เยาวชนพอดี้ โรงเรียนพอเพียง"

กลุ่มเป้าหมาย

- นักเรียนระดับอาชีวศึกษาและนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ร่วมกับโรงเรียนและชุมชนจัดทำตัวอย่างโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนส่งผลให้นักเรียนและชุมชนสามารถใช้ประโยชน์จากโครงการได้อย่างแท้จริง ปัจจุบันมีเยาวชนเข้าร่วมโครงการ แล้วกว่า 5,700 คน จาก 1,735 โรงเรียน และ 50 มหาวิทยาลัย

ผลลัพธ์

มีตัวอย่างโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนรวมทั้งสิ้น 35 โรงเรียน 35 จังหวัดทั่วประเทศ และมีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 6 แห่ง

14. บริษัทสอนดำ ออโตโมบิล (ประเทศไทย)

- โรงเรียนสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมเฉลิมพระเกียรติ "ตามรอยเท้าพ่อ...กับสอนดำ"

ความร่วมมือ

- ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการ ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 25 ก.ค. 51
- ร่วมประชุมให้คำปรึกษาการดำเนินงานโครงการ
- ร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น ติดตามประเมินผล เปิดศูนย์เรียนรู้ และประกาศผล

การดำเนินงาน

- เปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนเสนอโครงการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนด้านขยะ น้ำเสีย และพลังงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน โดย สอนดำสนับสนุนเงินทุน ความรู้ คำแนะนำ และติดตามประเมินผล
- ปัจจุบันได้พัฒนาสร้างมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

กลุ่มเป้าหมาย

- โรงเรียนในสังกัด สพล. และ
- จากการดำเนินงาน 6 รุ่นโครงการ
- มีโรงเรียนดีเด่นระดับประเทศ 8 โรงเรียน
- มีโรงเรียนมาตรฐานสิ่งแวดล้อม 46 โรงเรียน
- มีโรงเรียนที่ได้รับทุนสนับสนุน 700 กว่าโรงเรียน

ผลลัพธ์

- เยาวชนและสังคมไทยมีจิตสำนึกในการเป็นผู้นำการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานอื่นๆ

หน่วยงาน

โครงการ

ความร่วมมือ

การดำเนินงาน

เป้าหมาย

ผลลัพธ์

ร่วมเป็นอนุกรรมการ
ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ
พอเพียง 2 ชุด ได้แก่

1. ภาคธุรกิจ มี
ปร.จ. หรือ ผส.
ศข. เป็น
อนุกรรมการ

ภาคธุรกิจ กำหนดกรอบ
ดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ
1) จัดทำมาตรฐานตัวชี้วัด
เศรษฐกิจพอเพียง
ประเภทธุรกิจ
2) ถอดองค์ความรู้ธุรกิจ
นาร่อง
3) กำหนดมาตรการบังคับ
ใช้ในธุรกิจที่เป็นเครือข่าย
อย่างน้อย 10 บริษัท
4) จัดทำสื่อเผยแพร่

ผู้ประกอบการ
ขนาดใหญ่

การขยายผล
ปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง
สู่ภาคธุรกิจ

15. มูลนิธิ
สถาบันวิจัยและ
พัฒนาประเทศ
ตามปรัชญาของ
เศรษฐกิจ
พอเพียง (มพพ.)

คณะอนุกรรมการ
ขับเคลื่อนการ
ประยุกต์ใช้
ปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง

2. ภาค อปท. มี
ผส.ศข.หรือ
ผอ.พพ. เป็น
อนุกรรมการ

• ภาค อปท. วางกลยุทธ์
จัดตั้งศูนย์เรียนรู้
ต้นแบบ อปท. 30 แห่ง
จำแนกตามภาค เพื่อ
ขยายผล

อปท.ทั่วประเทศ

การขยายผล
ปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง
สู่ภาคท้องถิ่น

16. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยร่วมกับบริษัท บารุม ดีไซน์

• โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง "CSR พอเพียง : ชัยพฤกษ์โมเดล

↑
↓
ความร่วมมือ

- ประสานขอความสนับสนุนในด้านต่างๆ จากหน่วยงานในพื้นที่ และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นต้น
- แนะนำให้บริษัท บารุม ดีไซน์ จำกัด นำชาวบ้านในพื้นที่เข้ามาดูงานในศูนย์ศึกษาฯ เขาหินซ้อนฯ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับทำสวนสมุนไพร และการปลูกยางพารา โดยให้ศูนย์ศึกษาฯ สนับสนุนพันธุ์พืชสมุนไพร
- ประสานกับชลประทาน ในพื้นที่เพื่อให้คำปรึกษา ในการก่อสร้างระบบชลประทานที่ถูกต้อง
- ให้คำแนะนำและสนับสนุนงบประมาณในการผลิตหนังสือ เรื่องหนังสือ "การดำเนินกิจกรรม CSR โดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา : บริษัท บารุม ดีไซน์ จำกัด ณ หมู่บ้านชัยพฤกษ์ จังหวัดเพชรบูรณ์" เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน

↑
↓
การดำเนินงาน

- บ.บารุม ดีไซน์ ผู้ได้รับรางวัล การประกวดเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 2 ได้จัดทำโครงการความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) โดยได้เลือกบ้านชัยพฤกษ์ เป็นพื้นที่ดำเนินการ
- รศ.ทองทิพภา วิริยะพันธุ์ เป็นผู้ทำวิจัย
- เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วนร่วมกันพัฒนาชุมชนท้องถิ่นตามกำลังความสามารถที่มี เช่น ใช้ทรัพยากรที่เครือข่ายมีอยู่ให้เป็นประโยชน์และคุณค่า ดำเนินกิจกรรม CSR ที่จัดทำขึ้น
- ส่งเสริมให้ชาวบ้านในหมู่บ้านชัยพฤกษ์พึ่งพาตนเองได้มากขึ้น และสามารถนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ ใช้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน
- พัฒนาหมู่บ้านให้เป็นศูนย์เรียนรู้ เผยแพร่แก่สื่อต่างๆ และผู้ที่สนใจมาศึกษาดูงาน

↑
↓
กลุ่มเป้าหมาย

ชุมชนบ้านชัยพฤกษ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

↑
↓
ผลลัพธ์

- ชาวบ้านในหมู่บ้านชัยพฤกษ์ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

17. วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร(วปอ.)
(คลังสมอง วปอ.)

- โครงการเลือกสรรองค์กรและผู้นำท้องถิ่นชุมชนและองค์กรอื่นกระทำความดีสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนท้องถิ่นและการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ลปร. เป็นกรรมการที่ปรึกษาคณะ กรรมการตัดสินการประเมินผลงานผู้ผ่านการอบรมโครงการพัฒนาผู้นำเผชิญวิกฤติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- รองเลขาธิการ กปร. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการ
- นายสมบูรณ์ วงศ์กาด เป็นอนุกรรมการฯ

- เป็นการคัดเลือกผู้นำชุมชน ทั้งระดับท้องถิ่นและชุมชน ที่น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชุมชน จนเกิดประโยชน์ เสริมสร้างความมั่นคงและความสุขให้ชุมชนและท้องถิ่น

- ผู้นำทุกภาคส่วน ระดับท้องถิ่นและชุมชน

- ได้หน่วยงาน/บุคคลที่กระทำความดีและเผยแพร่สร้างความเข้มแข็งมั่นคงให้ชุมชน/ท้องถิ่น หนุนเสริมระดับชาติ และน้อมนำหลักพัฒนาตามแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ดำเนินการ

ความร่วมมือ

การดำเนินงาน

กลุ่มเป้าหมาย

ผลลัพธ์

การฝึกอบรม/จัดทำหลักสูตร

42

ภายใน

- ปี 2555 จัดหลักสูตรเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ 3 หลักสูตร
 - ระดับผู้บริหาร เพื่อปรับวิสัยทัศน์
 - ระดับพัฒนาวิทยากร เพื่อการถ่ายทอดความรู้
 - ระดับสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อขยายผลเผยแพร่
- เชิญผู้เชี่ยวชาญ / องค์กร / ผู้ได้รับรางวัล เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่

ภายนอก

- จัดวิทยากรบรรยายให้องค์กรอื่น ๆ ตามคำเชิญ
- ส่งเสริมให้ เจ้าหน้าที่ เข้ารับการอบรมของหน่วยงานภายนอก เพื่อพัฒนาความคิดและประสิทธิภาพการทำงาน
- จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อขยายผลเศรษฐกิจพอเพียงสู่ท้องถิ่น ประชาชน และผู้สนใจ

จบการนำเสนอ
ขอบคุณ

สำนักงาน กปร.
www.rdpb.go.th